

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ประสิทธิภาพของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับจัดการ
ความปวดในผู้สูงอายุหลังผ่าตัดใหญ่ โรงพยาบาลสันป่าตอง
จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางกรรณิการ์ จันตระ

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้สูงอายุ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กนกพร สุคำวัง ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โรจน์ จินตนาวัฒน์ กรรมการ

บทคัดย่อ

ความปวดหลังผ่าตัดใหญ่ใน 24-72 ชั่วโมงของผู้สูงอายุ มีผลกระทบทั้งด้านร่างกาย
จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ การประเมินและการจัดการความปวดที่เหมาะสม โดยมีแนวปฏิบัติทาง
คลินิกจะเป็นประโยชน์ต่อการบรรเทาความปวดหลังผ่าตัดใหญ่ของผู้สูงอายุได้ การศึกษาเชิงปฏิบัติ
การนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินประสิทธิภาพของแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับจัดการความปวดใน
ผู้สูงอายุหลังผ่าตัดใหญ่ โรงพยาบาลสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้กรอบแนวคิดการ
ประเมินผลการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก ของสมาคมพยาบาลอนุชาโร (RNAO, 2002) เป็น
แนวทางการศึกษา กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้สูงอายุที่เข้ารับการผ่าตัดใหญ่ จำนวน 15 ราย
ระหว่างเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2550 ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2551 และพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานใน
โรงพยาบาลสันป่าตอง จำนวน 19 คน เครื่องมือที่ใช้ดำเนินการศึกษา คือแนวปฏิบัติทางคลินิกด้าน
การจัดการกับความเจ็บปวดในผู้ป่วยหลังผ่าตัดใหญ่ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ที่พัฒนา
โดย วัชรภรณ์ หอมดอก (2548) และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบประเมิน
ความพึงพอใจของผู้สูงอายุต่อการจัดการความปวดที่ได้รับหลังการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก และ

แบบประเมินความพึงพอใจของพยาบาลหลังการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก ซึ่งแบบประเมินทั้งสอง ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิมีค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ .97 และ .91 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับจัดการความปวดในผู้สูงอายุหลังผ่าตัดใหญ่ ครั้งนี้พบว่า

1. ระดับความปวดของผู้สูงอายุหลังผ่าตัดใหญ่ ทันทีที่ได้รับไว้ในหอผู้ป่วยอยู่ในระดับมาก จำนวนร้อยละ 6.67 ระดับปานกลางร้อยละ 53.33 และระดับน้อยร้อยละ 40 เมื่อครบ 24 ชั่วโมงอยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 53.33 และระดับน้อยร้อยละ 46.67 เมื่อครบ 48 ชั่วโมงอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 33.33 และระดับน้อยร้อยละ 66.67 และพบว่าระดับความปวดของผู้สูงอายุหลังผ่าตัดเมื่อครบ 72 ชั่วโมงอยู่ในระดับปานกลางจำนวนร้อยละ 20 และระดับน้อยร้อยละ 80

2. คะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจของผู้สูงอายุอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.42$, $SD = 0.34$)

3. คะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจของพยาบาลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.26$, $SD = 0.34$)

ผลการศึกษานี้สามารถยืนยันประสิทธิภาพของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกตาม หลักฐานเชิงประจักษ์ในการจัดการความปวดในผู้สูงอายุหลังผ่าตัดใหญ่

Independent Study Title Effectiveness of Clinical Practice Guidelines Implementation for Pain Management Among Elderly After Major Surgery, Sanpatong Hospital, Chiang Mai Province

Author Mrs. Kannika Chantara

Degree Master of Nursing Science (Gerontological Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Assistant Professor Dr.Khanokporn Sucamvong Chairperson

Assistant Professor Dr.Rojanee Chintanawat Member

ABSTRACT

Pain among the elderly during the first 24-72 hours after major surgery has an effect on their physical, mental, social and spiritual dimensions. The appropriate assessment and management with clinical practice guidelines (CPGs) are beneficial to alleviate the severity of pain among the elderly after major surgery. The purpose of this operational research was to evaluate the effectiveness of CPGs implementation for pain management among elderly after major surgery, Sanpatong hospital, Chiang Mai province. The model of the Registered Nurses Association of Ontario (RNAO, 2002) was used as a framework for this study. Fifteen elderly who had just received major surgery, during August 2007 to October 2008, and 19 nurses who practiced at Sanpatong hospital were recruited as the study subjects. The intervention used in this study was the CPGs for pain management among major surgery patients at Maharaj Nakorn Chiang Mai hospital, developed by Watcharaporn Homdok (2005). The instruments for data collection consisted of the elderly's satisfaction and the nurse's satisfaction tool on implementation of CPGs implementation for pain management among the elderly after

major surgery. Both instruments were validated by the experts and the content validity indexes were .97 and .91 respectively. Data were analyzed by using descriptive statistics.

The results of the implementation of CPGs for pain management among elderly after major surgery revealed that:

1. The levels of pain of the elderly after receiving major surgery during the first time of ward admission were; 6.67% at a severe level, 53.33% at a moderate level and 40% at a low level. The levels of pain of the elderly 24 hours after surgery were; 53.33% at a moderate level and 46.67% at a low level. The levels of pain of the elderly 48 hours after surgery were; 33.33% at a moderate level and 66.67% at a low level. The levels of pain of the elderly 72 hours after surgery were 20% at a moderate level and 80% at a low level.

2. The overall mean score of satisfaction among the elderly was at a high level.
($\bar{X}$ = 2.42, SD= 0.34)

3. The overall mean score of satisfaction among nurses was at a high level.
($\bar{X}$ = 2.26, SD= 0.34)

The results of this study confirm the effectiveness of the evidence-based CPGs implementation for pain management among the elderly after major surgery.